

- Col·lecció de deu pots de farmàcia, de decoració amb figures, dels segles XVII-XVIII.
- Pot de farmàcia, amb decoració blava sobre blanc, del segle XV, reconstruït.
- Vuit rajoles procedents de Granada, amb decoració a *cuerda seca* (segle XVI).
- Adquisició d'un fris de rajoles catalanes (segle XVIII) procedent d'una decoració mural.
- Fragment d'enteixinat de guix, procedent d'una masia de la plana de Vich (segle XVI)
- Imatge incompleta d'un àngel dalt de cavall, en ceràmica de Manisses, de reflex metàl·lic (segle XVII).
- Plat de fruitera, d'Alcora (primera època de fabricació). Procedeix d'una col·lecció particular de Madrid.
- Vuit plafons pintats al tremp, restes del decorat d'una sala senyorial barcelonina, obra de Francesc Pla (dit *el Vigatà*), representant temes bíblics.
- Col·lecció de vidres antics, composta de seixanta sis exemplars, procedents de Mallorca (segles XVI-XIX).
- Col·lecció de cinquanta set exemplars de vidres esmaltats (segles XVIII-XIX), de procedència possiblement alemanya.
- Donatiu de l'Excm. Sr. D. Pere Garcia Fària: Copa de vidre (segle XVI), fabricació catalana.
- Donatiu de la Comissió Municipal de Reforma: Dues gerres de terra cuita que omplien el carcanyol de la volta de la capella de Sant Cristòfol del carrer més alt de Sant Pere, enderrocada (últims del segle XVI). Càntir de terra cuita, grisa, amb nansa i broc d'igual procedència.
- Donatiu de D. Santiago Gras, en nom de son oncle D. Emili Tarré i Tarré: Mantó dels anomenats de Manila.
- Donatiu de D. Baltasar Serradell, com a mandatari del testament de D. Eusebi Valldeperas: Quaranta nou exemplars d'etnografia i ceràmica, i altres objectes curiosos; resta escollida per la Junta de l'antic llegat de D. Eusebi Valldeperas.
- Donatiu de D.ª Josepa Castellet Dalmau, com a llegat de la seva mare D.ª Dolors Dalmau, vídua de Castellet: *Moisés fent sorgir les aigües*; escola italiana, segle XVII (1'86 per 2'37 metres).
- Donatiu de D. Ermengol Giner de los Rios: Col·lecció de ferros antics dels segles XV al XVIII, composta de 155 exemplars de claus, claus de pany, claus de porta, nanses, escuts, passadors, trencapinyons, esmocadors, cantoneres, estisores, etc., etc. Nou ídols mexicans, procedents de l'Exposició Hispano-Americana. Cinc closques de coco treballades. Cinc tabaqueres per a rapè. Sis draps brodats a punt de creu. Tres estoles de teixit espanyol dels segles XVII-XVIII. Set exemplars de ceràmica xinesa i japonesa.
- Pintura de Pau Muntanya, representant la Pau firmada a Basilea; probablement esbós per a una pintura mural.
- Tela a l'oli, del pintor català Pere Cuquet (segle XVII), representant un àngel.

Fig. 692
Estàtua de pedra policromada

Museu Arqueològic Diocesà de Barcelona

Aquest Museu fou inaugurat el dia 22 d'octubre de 1916 baix la iniciativa de l'Excm. Dr. don Enric Reig, bisbe aleshores de Barcelona. L'acte inaugural tingué un gran esplendor, assistint-hi, a més del Dr. Reig, els senyors bisbes d'Urgell, de Solsona i de Vich i les més altes representacions de les autoritats i de les institucions culturals i artístiques de Barcelona. Hi llegiren uns bells parlaments el Dr. Reig i el Conservador del Museu, Mn. Manuel Trens, Pvre.

Al fer-se la inauguració ja hi havia un bon aplec d'exemplars, però durant aquests quatre anys que han transcorregut s'han augmentat extraordinàriament, sobre tot si es té en compte que el

Museu no té cap pressupost fixat i que tots els objectes procedeixen quasi per donació i únicament de la diòcesi de Barcelona. Actualment el Museu consta d'uns 1,500 exemplars.

D'entre tots sobresurten: l'antependi romànic de Santa Perpètua; els retaules gòtics de *Tots els Sants* (Serra), *Santa Justa i Rufina* (Alemany?), Sant Jaume (Serra), Sant Vicens (Serra), Santa Julita i Quirze (Huguet?), Sant Joan (Ramon de Mur?); taules de la *Verge*, *Sant Julià i Santa Oliva* (Serra), *Sant Jordi*, quatre taules d'En Vergós, dues d'En Gascó i cinc o sis d'atribució més dubtosa. Hi ha una bona representació de pintura dels segles XVII i XVIII; del XVII hi ha especialment quatre magnífiques taules goticiants, i del XVIII hi ha, entre altres coses, tres Viladomats i un Juan de Juanes.

L'escultura: hi ha un capitell romà-cristià, un de pre-romànic que serví d'ara, un sarcòfag romànic esculpit amb la inscripció *Arnald de Vilanova*; el bàcul de fusta policromada de l'abat Glascari (segle XIII); vàries Verges romàniques, cinc d'alabastre gòtiques, tres quasi de tamany natural de pedra i altra, d'iguals dimensions, de fusta; un banc gòtic de confraria catedralici de prodigiosa execució escultòrica; Verges, sants i àngels barrocs; un altar barroc; tot un sepulcre italià de marbre, i una estàtua jaçent; etc.

Dintre l'orfebreria és digne de notar-se: un *encolpium* de bronze; una Veracreu romànica de plata repujada; una creu romànica de plata repujada i, en certs indrets, daurada i ornada de cabuixons; vàries creus gòtiques amb esmalts, que, junt amb altres exemplars de fusta i cristall de roca, formen una interessant col·lecció de creus. Hi ha, demés, reliquiàries i copons-custòdies gòtics, dos reliquiàries-veròniques de plata repujada i puntejada de rubís, una interessantíssima col·lecció de portapaus, aspersoris, etc., etc.

Hi ha una nutrida col·lecció de bacines de metall, d'hostiers, canalobres de ferro, arquetes, ceràmica, vidres, cornucòpies, guadamacils, esmalts (dos amb la firma de I. Laudin de Limoges), gravats, etc., etc.

Entre la indumentària litúrgica, cal esmentar la cèlebre capa pluvial de l'abat Biure (XIII), de teixit de molt discutida procedència, junt amb l'alba tenyida amb la seva sang; vàries capes pluvials ricament brodades; casulles gòtiques d'escapulari brodat; una casulla feta d'un teixit que havia pertenescut a Lleó X, portant-ne el seu nom i heràldica; casulles i dalmàtiques de més baixa època, formant una bella sèrie. Demés, hi ha gonfanons brodats, drap gremial de morts, drap episcopal, fragments molt interessants de teixits àrabs, bizantins, etc., etc.

El Museu està instal·lat a la planta baixa del Seminari Conciliar (carrer de la Diputació).

Museu Arqueològic-Artístic Episcopal de Vich

Mn. Josep Gudiol, conservador i ànima d'aquest Museu, publica anyalment una *Memòria* donant compte de les adquisicions fetes, dels donatius rebuts, dels treballs executats. Això ens permet ésser més breus en aquesta nota: el lector interessat podrà fàcilment trobar en les *Memòries* esmentades l'historial detallat de l'activitat del Museu vigatà. Ens cal assenyalar la importància que ha pres la secció pròpiament arqueològica que fins fa pocs anys pot dir-se que no existia; avui, mercès a l'activitat infatigable de Mn. Gudiol i a la col·laboració que sortosament ha pogut trobar sovint entre la gent, facilitant les exploracions i comunicant les descobertes, el Museu compta amb un material arqueològic ple d'interès per la seva qualitat i quantitat i que procedeix quasi totalment de la comarca vigatana, esmentem una punta de sageta de Collsacabra; l'anell de bronze, de Seva; el vas de Centelles; el material abundós que han donat les exploracions dels dòlmens d'Ayguafreda, Cornet, Cruilles, Puigrodó de l'Estany, etc., així com la cista de Rejols i les sitges del Puig d'En Planes d'època romana i les més antigues de Manlleu, amb ceràmica ibèrica. Objectes procedents d'Empúries, de Mallorca i d'Eivissa completen aquesta secció, una de les més florents del Museu. Mes el nucli principal d'aquest serà sempre el de l'art religiós medieval; l'esplèndida col·lecció de taules pintades i, en general, d'objectes de mobiliari litúrgic que el zel perseverant i infatigable de Mn. Gudiol acreix cada any, donen al Museu vigatà un interès extraordinari. Les noves adquisicions van completant i enriquint les sèries ja existents; cada any trobarem noves arquetes i piscis i incensers i creus. Assenyalem especialment l'entrada de l'ara de Sant Pere de Casserres, no posterior al segle XI, plena d'inscripcions; la d'una coberta de baldaquí, pintada, del XIV; la de dos copons de fusta (un del XIV, altre del XVI), la d'una sèrie de creus dels segles XIII-XVI, mentres s'acreix aixímateix amb noves escultures, algunes del XIV, la sèrie iconogràfica de la Verge. Les adquisicions de taules pintades tenen també un interès excepcional: anotem,